

TEATER

"Pulmad Malinovkas" Esietendus 31. 5. 41

L. Juhvidi operett tundub enam näite- või naljmänguna muusikaga, sest sõnaline osa koomiliste stseenide ja dialoogidega on muusikalise osatunduvuse ülekaalus. A. Aleksandrov on loonud sellele teosele viisrikka ja lauluhäälele sobiva muusika ukrainlaste rahvusliku omapäraga. Aariad ja duetid on väljapeetud lüürilises eeleilises iseloomus, kuna elavamad muusikalised osad kujunevad suuremalt jaolt hopaki taoliseks. Kompositsiooniline või harmooniline struktuur ja ka orkestratsioon on harilike Lääne-Euroopa operettide omast märksa lihtsam, kuid pakkus sellest hoolimata kuulajale küllalt mõnust oma loomulikkusega.

Onnustunud oli ka osade jaotus, sest kõik peaosadele valitud artistid sobisid oma osadele hästi nii laululiselt kui ka lavaliselt.

Kena ja tragil Jarinkat kujutas Mari Kamp, pakkudes oma heledakõlalise soprani siiras väljendusviisi. Els Vaarman avaldas soojust ettekanedes niihästi oma soloosades kui ka duetis Mari Kampiga, kusjuures tuleks veel mainida head ja ühtlast häälet kookõla.

Harry Kaasiku mulde tuseda kõlavusega lauluorgan on muutunud märksa tenoraalsemaks, mis võimaldab temale vabamalt heliseda kõrgemas asendis ning seetõttu sai Kaasik ka oma laulupartii hästi toime. Kandvaime ja tänulik osa oli selles operetis Ott Rauskas, kes võis parimas valgustuses esitada oma kõlalisi ja tõlgituslikke võimeid.

Orkestrijuhina debüteeris Raivo Kurask, kes juhatas kindluse ja hooga ning hoolitses ka jälgiva ja tasandatud kaasmängu eest.

TH. LEMBA.

"Pulmad Malinovkas" jätsid esietendusel üldiselt sama mulje mis kontrolltenduselgi. Esimese vaatuse lõpp (punaarmee laste laagrist lahkumine) oli meeleolult seekord siiski tugevam. Kui saaks ainult lahti venivuse tundeist! (see käib ettekande kul terviku kohta.)

Kõige enam meeldisid nüüdki koomilised stseenid, millede poolest "Pulmad" on väga rikkad. Iseäranis sooja vastuvõtu osaliseks sai Valentine Kase ja Ants Eskola "Two-step", mis oli ka B. Blinoffi kui tantsujuhi poolt seatud väga üleannetu grotesksusega ja tuli publiku tungival nõudmisel osaliselt kordamisele. Palju nalja tegi ka esimeses vaatuses naiste kaklus, seda enam et siin ei antud eksitavat toorust. Ka Juhan Tõnopa pakkus omamoodi elutarga vanamehena palju häid momente, iseäranis stseen oma naise (V. Kask) ja Jaskaga (A. Eskola), kes oma poolt andsid head koomikat.

Muide ühenduses "Pulmade" ettekandega tahaks juhtida tähelepanu ühele võitsile ja äärmiselt ebaeestipärasele tõlkeveale, mis on sel hooajal esinenud nii mõneski tõlkenäidendis juba enne Juhvidi opereti lavaletulekut.

Nii mõnigi teatriskäija on vaadates näit. "Murrangut" oma imestuseks kuulnud, et punaarmeelane või punamadrus, kui talle antakse ülemuse poolt mingi käsklus, vastab sellele: "On!" Vene keeles seisab siin: "Jestj!" Aga sel "jestj'il" ei ole mingit ühendust verbiga "bõtj" (olema) ega tähenda ta ka "on".

Asi seisneb selles, et ülalmainitud "jestj" on pärit vene meremeeste keelest, sealt satunud punamadruuste juurde ja tänu nende suurele osale revolutsioonilis ja kodusõjas levinud kaugemalegi. Nii et "jestj" ülal-

puudutatud ühenduses ei tähenda "on", vaid "jah" või "kuulen" või midagi selle sarnast. Niiviisi tuleks seda siis ka tõlkida. Loodetavasti peavad meie teatrid (ja tõlkijadki, kes ei tõlgi teatrelle) seda edaspidi meeles.

W. METTUS.

TEATER

"Pulmad Malinovkas"

Kontrolltendus "Estonias" 28. 5. 41.

Nõukogude sõnadraamasid on meil mängitud juba aastaid, veidi enam kui kaks aastat tagasi toodi meile "Punase mooni" näol esimene nõukogude ballet, nüüd aga saime — esialgu kontrolltendusel — näha ka esimest nõukogude operetti. Selleks on L. Juhvidi (tekst) ja V. Aleksandrovi (muusika) "Pulmad Malinovkas".

"Pulmad Malinovkas" on pigemini laulmäng kui operett selles mõistes, milles me oleme säärast liiki lavateoseid harjunud nägema "Estonia" laval. Mõned muusikalised palad kalduvad juba operi poole ja suur osa neid on eeleilist laadi. Aga on ka väga särtsukaid numbreid.

"Pulmade" tegevus areneb kodusõja ajal küiski ukraina külas. (Muide algupärand ongi kirjutatud ukraina keeles.) Siin meile näidatakse väga lõbustaval viisil, kuidas küla vahetab mitu korda peremeest, et lõpuks jääda nõukogude võimu alla. "See võim juba ei muutui!" ütleb üks opereti tegelasi.

"Pulmades" sünnib palju ja seda sündmustikku on väga huvitav jälgida. Kahjuks aga on kolmas vaatus — nagu sageli operettide juures — kaunis nigel ja eranditult kõigi vaatuste lõpud langevad ära. Nii see oli vähimalt kontrolltendusel. Vaatuste keskel on sageli vägagi efektseid kohti, milledega võrreldes nende lõpud aga on liiga "taltsad". Loodetavasti suudab näitejuht Agu Lüüdik esietenduseks neile vaatuste lõppudele anda kui mitte efektsust, loovust, siis vähimalt meeoleolu.

"Pulmade" tugevalmeks küljeks on ta koomilised stseenid ja koomilised tegelased. Üldse on siin tegelaste hulgas terve rida huvitavaid tüüpe, nii et näitlejal on palju võimalusi tugeva karaktermängu andmiseks — ka vähese tekstiga või üldse tekstita osades.

On raske kujutella koomilisemat stseeni kui see, kus austria sõjavangist tulnud Jaska (Ants Eskola) õpetab sõjakale ja kiirekeelelisele, aga ka heasüdamlikule talunaisele Gapusjale (Valentine Kask) "twosteppi". Seejuures on "kavaler" paljajalu ja "daam" raskeis saapais. Selles etteastes on palju rabaavat groteski, nii et osa publikut naeris päris pisaraid. Toreda koomilise tüübi annab aga ka Juhan Tõnopa vana Netšipori isikus, kelle elutarkus seisneb lauses "Ära tõtta!" Hea karakternäitlejana näitab end jällegi kord Riina Reinik, keda kontrolltendusel suurem jagu publikut, kel ei olnud kava, lihtsalt ei tunnud ära "õigust" tagaotsiva talunaise Trõndošihha maski all. Aga sama võib esietendusel juhtuda kavalehe-omanikegagi, sest Reinik on enese tõesti tundmatuseeni moonutanud.

Värske, kena armunud Jarinka on Mari Kamp. Els Vaarman mängib — vist esimest korda — täiskasvanud tütre ema ja on hea selleski osas. Sümpaatlik, energiline ja julge punaväe komandör Nazar Duma on Ott

Raukas. Jõugu atamani adjutanti mängis ehtoperetliku grotesksusega Agu Lüüdik tema ülemust Ruut Tarmo, kellele see kaunis ühetooniline osa just väga hästi ei "istu". Harri Kaasik armunud Andreikona võiks olla veidi "armastajalikum".

Teet Koppel, Jaan Villard jt. on heasüdamlikud punaväelased, kuna Ants Jõgi, Teo Puks, Jaan Haabjärvi j. annavad huvitavaid bänditüüpe.

Boris Blinoffi seatud tantsudest meeldis kõige enam nagu improviseeritud "Punase sõdurite tants" esimesest vaatusest.

Albert Vahtramäe ja Fritz Matti lavapildid on vaheldusrikkad.

W. METTUS.